

RTU studiju kurss "Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0690
Nosaukums	Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi
Studiju kursa statuss programmā	Brīvās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Māris Ziemelis - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Jānis Bartušauskis - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ietver tēmas par individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu klasifikāciju, ražošanas un atbilstības novērtēšanas procedūram. Tiek analizētas prasības lietotāju veselības un drošības aizsardzībai, kā arī drošības zīmju veidi un to pielietošanas nosacījumi. Studiju kursā tiek apskatīti risinājumi aizsardzībai pret elektriskās strāvas iedarbību, kritieniem no augstuma un citiem darba vides riskiem. Praktisko uzdevumu ietvaros studenti apgūst individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu izvēli un pielietošanu dažādās nozarēs.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veidot zināšanas par individuālo aizsardzības līdzekļu kategorijām, atbilstības novērtēšanas prasībām, marķējumu un pielietošanas veidiem atbilstoši darba vides un darba veida prasībām. Studiju kursa uzdevumi: - veidot izpratni par individuālo aizsardzības līdzekļu klasifikāciju, atbilstības novērtēšanas procedūram un to nozīmi darba vides risku mazināšanā; - attīstīt prasmes izvērtēt bīstamos faktorus un identificēt atbilstošus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus dažādās darba vidēs; - pilnveidot spēju izstrādāt uzņēmuma vai iestādes iekšējos normatīvos aktus par individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu, ievērojot normatīvo regulējumu un drošības prasības; - attīstīt praktiskās iemaņas darbam augstumā nepieciešamo aizsardzības līdzekļu izvēlē un pielietošanā, ņemot vērā konkrētās nozares drošības prasības.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Apgūstot studiju kursu, tiek izpildīti trīs praktiskie darbi, kuros studējošie apgūst praktiskas iemaņas individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu izvēlē attiecīgo darbu veikšanai vai attiecīgajai nozarei.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Jānis Saulītis, Jānis Ieviņš. (2022). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata. 1. grāmata. Darba aizsardzības sistēma, darba vides riska faktori. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC. 190.lpp. 2. Jānis Saulītis, Alekseja Grigorjevs, Jānis Bērziņš. (2023). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata. 2. grāmata. Darba vides faktoru novērtēšana, darba aizsardzības sistēmas vadība. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC. 170.lpp. 3. Jānis Saulītis, Ričards Balnas. (2024). Darba aizsardzības speciālista rokasgrāmata. 3. grāmata. Risku novērtēšana bīstamajās nozarēs. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC. 180.lpp. Papildu/Additional: 1. Darba aizsardzības likums. 2. Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus. 3. Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā. 4. Individuālo aizsardzības līdzekļu izvēles un lietošanas vadlīnijas. 5. LVS EN 132, 2001. Elpošanas orgānu aizsarglīdzekļi. 6. LVS EN 169, 2003. Acu aizsardzība. Filtri metināšanai un līdzīgiem tehniskiem darbiem. 7. LVS EN 340 Aizsargapģērbs. Vispārīgās prasības. 8. LVS EN 365 Individuālās aizsardzības ierīces kritienu novēršanai no augstuma. 9. LVS EN 1263 - 1:2001 Drošības tīkli. 10. Ziemelis V. Elektrodrošība. Rīgas tehniskā universitāte, 2007. 11. The Work at Height Regulations. 2005. 7 lpp. HSE uk. Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. http://osha.lv 2. http://www.hse.gov.uk 3. http://www.auva.at 4. http://www.baua.de
Nepieciešamās priekšzināšanas	Pamatzināšanas fizikā un ķīmijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Individuālo aizsardzības līdzekļu iedalījums, ražošana, atbilstības novērtēšanas procedūras.	4	8	2	8
Būtiskās prasības aizsardzības līdzekļu lietotāja veselībai un drošības aizsardzībai. Individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošana darba vidē.	12	18	8	22

Drošības zīmes, to iedalījums un pielietošanas nosacījumi. Ugunsdrošībā un civilajā aizsardzībā pielietojamās drošības zīmes.	8	12	8	14
Kolektīvo aizsardzības līdzekļu pielietojums, tostarp aizsardzībai no elektriskās strāvas.	4	4	2	6
Kolektīvie aizsardzības līdzekļi aizsardzībai kritieniem no augstuma.	4	4	2	6
Kopā:	32	46	22	56

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj novērtēt individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstību aizsardzībai no darba vidē esošajiem riskiem.	Praktiskais darbs Nr.1. Eksāmens.
Pārzina kritērijus individuālo aizsardzības līdzekļu pareizai iegādei, uzturēšanai un apkopei.	Praktiskais darbs Nr.2. Eksāmens.
Spēj izvērtēt bīstamos faktorus un izvēlēties atbilstošus kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Kontroldarbs.
Spēj izvērtēt darbam augstumā nepieciešamos individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.	Praktiskais darbs Nr.3. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskais darbs Nr.1 - izvēlēties darba vides riskiem atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus	15
Praktiskais darbs Nr.2 - izstrādāt uzņēmuma, iestādes iekšējā normatīvā akta projektu par individuālo aizsardzības līdzekļu pielietošanu	20
Kontroldarbs - bīstamie faktori un kolektīvie aizsardzības līdzekļi	10
Praktiskais darbs Nr.3 - izvēlēties konkrētai nozarei vai darba veidam nepieciešamos individuālos vai kolektīvos aizsardzības līdzekļus	20
Eksāmens	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	12.0	0.0		*			*	